

**ĐÀI PT&TH TỈNH HOÀ BÌNH**

**LIÊN HOAN PHÁT THANH TOÀN QUỐC LẦN THỨ XVI- 2024**

*Thể loại dự thi*

**CHƯƠNG TRÌNH PHÁT THANH CHUYÊN ĐỀ/TALK SHOW**

*Tác phẩm*

**NÔNG SẢN XỨ MƯỜNG “VƯỢT BIÊN”**

*Tác giả:* **Bùi Thị Yên, Tống Thị Kim Thanh, Trần Thị Hoa  
Trần Thị Vân Anh, Đinh Thị Thúy Hải, Phạm Thị Cẩm Bình**

*Đơn vị:* **Đài PT&TH tỉnh Hòa Bình**

*Thời lượng:* **30 phút- Phát sóng ngày 16/12/2023**

Hoà Bình tháng 4 năm 2024

**HỒ SƠ TÁC PHẨM DỰ THI**  
**LIÊN HOAN PHÁT THANH TOÀN QUỐC LẦN THỨ XVI – 2024**

-----

**1. Tác phẩm:**

- Tên tác phẩm: **Nông sản Xứ Mường “vượt biên”**
- Thể loại: Chương trình phát thanh Chuyên đề/Talkshow
- Thời lượng: 29’58’
- Thời gian phát sóng: 16/12/2023

**2. Tác giả:**

- Tên tác giả, nhóm tác giả: **Bùi Thị Yến, Tống Thị Kim Thanh, Trần Thị Hoa, Trần Thị Vân Anh, Đinh Thị Thúy Hải, Phạm Thị Cẩm Bình**

- Đơn vị: Đài Phát thanh và Truyền hình Hòa Bình
- Địa chỉ đơn vị: Số 550 – đường Trần Hưng Đạo – Phường Phương Lâm – Thành phố Hòa Bình – tỉnh Hòa Bình
- Điện thoại liên hệ: **0868756226**
- Email: kthanh1@gmail.com.vn

**3. Nhóm cùng thực hiện tác phẩm:**

- Người thể hiện: Trần Thị Vân Anh
- Biên tập: Trần Thị Hoa, Tống Thị Kim Thanh
- Kỹ thuật viên dàn dựng: Đinh Thị Thúy Hải, Phạm Thị Cẩm Bình
- Đạo diễn: Bùi Thị Yến

**4. Thông tin trên bằng khen:**

- Tên tác phẩm: **Nông sản Xứ Mường “vượt biên”**  
- Tên tác giả, nhóm tác giả: **Bùi Thị Yến, Tống Thị Kim Thanh, Trần Thị Hoa, Trần Thị Vân Anh, Đinh Thị Thúy Hải, Phạm Thị Cẩm Bình**

## 5. Tóm tắt nội dung tác phẩm:

Hòa Bình là tỉnh miền núi, với 70% đất nông nghiệp và đất rừng. Những năm qua, tỉnh có nhiều giải pháp quy hoạch, phát triển ngành nông nghiệp. Cam Cao Phong, bưởi đỏ Tân Lạc, bưởi diên Yên Thủy, Ót muối chua, Măng tươi là những sản phẩm đã có thương hiệu và chỉ dẫn địa lý. Một số nông sản của Hòa Bình đã có mặt tại các thị trường châu á, châu âu. Đời sống của người nông dân nâng lên nhờ thay đổi tư duy làm nông nghiệp.

Tiềm năng phát triển nông nghiệp của tỉnh rất lớn, tuy nhiên chúng ta chưa khai thác bài bản để mang lại giá trị. Sản phẩm nông sản của Hòa Bình chưa chiếm được ưu tiên của lượng lớn khách hàng trong nước. Còn xuất khẩu thì số lượng cũng chưa nhiều. Vậy, đâu là lý do, nguyên nhân vì sao nông nghiệp Hòa Bình chưa bứt phá. Làm thế nào để **Nông sản Xứ Mường “vượt biên”**?

Nguyên nhân chính là phương thức tổ chức sản xuất còn hạn chế. Từ khâu tổ chức sản xuất, từ khâu gieo trồng, nuôi cấy đến khâu thu hoạch sản phẩm. Để giải quyết được căn cơ bài bản và có chỉ số để đánh giá thì Tỉnh ủy đã ban hành Đề án 03 về: “Tăng cường sản xuất, phát triển nông nghiệp gắn với xây dựng nông thôn mới”; UBND tỉnh đã ban hành đề án cơ cấu lại nông nghiệp nông thôn và kế hoạch về thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021- 2025 và hàng loạt các kế hoạch khác...

**XÁC NHẬN THỦ TRƯỞNG ĐƠN VỊ**  
(ký tên, đóng dấu)

*Tác phẩm tham dự LHPT toàn quốc lần thứ XVI-2024*

*Tác giả: Bùi Thị Yến, Tống Thị Kim Thanh, Trần Thị Hoa, Trần Thị Vân Anh, Đinh Thị Thúy Hải,  
Phạm Thị Cẩm Bình*

*Đơn vị: Đài PT&TH tỉnh Hòa Bình*

*Thể loại: Chương trình phát thanh Chuyên đề/Talk show*

*Thời lượng: 30 phút- Phát sóng ngày 16/12/2023*

### **NÔNG SẢN XỨ MUỜNG “VƯỢT BIÊN”**

| <b>BTV</b> | <b>Nội Dung</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Ghi chú</b> |
|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
|            | <i>(Nhạc hiệu Chương trình chuyên đề Nông nghiệp nông thôn)</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                |
| Kim Thanh  | <p><i>Vuốt nhạc MC đọc trên nền....</i></p> <p>Kính chào quý vị và các bạn, mời quý vị và các bạn nghe chuyên đề Nông nghiệp nông thôn</p> <p>Thưa quý vị. Hòa Bình là tỉnh miền núi, với 70% đất nông nghiệp và đất rừng. Những năm qua, tỉnh có nhiều giải pháp quy hoạch, phát triển ngành nông nghiệp. Cam Cao Phong, bưởi đỏ Tân Lạc, bưởi diên Yên Thủy, Ớt muối chua, Măng tươi là những sản phẩm đã có thương hiệu và chỉ dẫn địa lý. Một số nông sản của Hòa Bình đã có mặt tại các thị trường châu á, châu âu. Đời sống của người nông dân nâng lên nhờ thay đổi tư duy làm nông nghiệp.</p> <p>Vâng, tiềm năng phát triển nông nghiệp của tỉnh rất lớn, tuy nhiên chúng ta chưa khai thác bài bản để mang lại giá trị. Sản phẩm nông sản của Hòa Bình chưa chiếm được ưu tiên của lượng lớn khách hàng trong nước. Còn xuất khẩu thì số lượng cũng chưa nhiều.</p> |                |

|          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                      |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|          | <p>Vậy, đâu là lý do, nguyên nhân vì sao nông nghiệp Hòa Bình chưa bứt phá. Làm thế nào để <b>Nông sản Xứ Mường “vượt biên”</b>? trong chuyên đề nông nghiệp nông thôn của Đài PT&amp;TH tỉnh Hòa Bình ngày hôm nay sẽ bàn về nội dung này. Khách mời trong chương trình là Ông Nguyễn Hồng Yên; Chi cục Trưởng chi cục Trồng trọt và bảo vệ thực vật, thuộc Sở Nông nghiệp và PTNT tỉnh Hòa Bình.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                      |
| MC       | <p>- <b>Vâng xin chào ông, cảm ơn ông đã nhận lời tham gia Chương trình.</b></p> <p>- <b>Ông Yên chào thính giả: Vâng xin chào các anh chị, chào quý vị thính giả.</b></p> <p>Trước tiên mời quý thính giả và ông Nguyễn Hồng Yên cùng nhìn lại những khó khăn mà người nông dân xứ Mường gặp phải khi đối diện với kinh tế thị trường với câu chuyện cung cầu qua phóng sự sau:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                      |
|          | <p><b>Thị trường nông sản Hòa Bình, câu chuyện Cung- Cầu</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                      |
| Phóng sự | <p><i>Nhạc nền 15s....</i></p> <p>Ông Vũ Văn Thái từ huyện Thạch Thất lên xã Đại Đồng huyện Yên Thủy xây dựng kinh tế mới từ năm 1978. Lúc đầu chưa biết làm ăn nên gia đình ông trồng cây ngắn ngày, năng suất thấp. Sau khi đọc sách, báo và thực hiện chương trình cải tạo vườn tạp, gia đình ông đã trồng 2000 gốc bưởi trên diện tích hơn 1ha. Nhờ hợp thổ nhưỡng, trời thương, cho mưa thuận, gió hòa, nên quả bưởi vườn nhà ông cũng như nhiều gia đình khác ở thôn Đại Đồng vừa to, mọng lại ngọt mát nên thương lái mua tận vườn. Mỗi năm trừ chi phí ông thu về gần 700 triệu đồng. <b>Ông Thái vừa dẫn chúng tôi đi thăm vườn vừa chia sẻ:</b></p> <p><i>Về kinh tế không chuyển đổi nhanh rất khó khăn. Chúng tôi vận động nhân dân chuyển đổi, trồng cây có múi từ năm 1996 bắt đầu từ cây bưởi diển trồng thử nghiệm. Sau khi có kết quả nhân rộng ra cả xóm cùng trồng. Một gốc bưởi có thể thu được 1 triệu đồng, thu nhập <b>kinh tế rất cao.</b></i></p> | Phóng viên thực hiện tại hiện trường |

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|                          | <p>Kinh tế cao! Thấy thế nên bà con trong vùng đua nhau trồng bưởi. Không chỉ ở thôn Đại Đồng xã Ngọc Lương, mà nhiều xã khác ở Yên Thủy đã nhân rộng, vượt diện tích quy hoạch trồng Bưởi của huyện. Và tất nhiên, điều gì đến cũng đã đến. Bưởi được trồng ồ ạt, bà con lại thiếu kiến thức, kinh nghiệm về quy trình kỹ thuật chăm sóc nên chất lượng bưởi thấp. Khi nguồn cung ra thị trường quá lớn, trong khi mức tiêu thụ lại giảm. Giá bưởi xuống thấp đến 3 - 4 nghìn đồng 1 quả. Thua lỗ vì trồng bưởi, nhiều nông dân như <b>chị Bùi Thị Phương Thanh ở xã Yên Trị huyện Yên Thủy đã chặt bỏ:</b></p> <p><i>Buồn lắm, nhưng biết làm sao được...ĐThị trường tiêu thụ, đâu ra cho sản phẩm nông nghiệp luôn là bài toán với nông dân chúng tôi.</i></p> <p>Cũng như cây bưởi ở Yên Thủy, cây cam được bà con trồng ồ ạt ở Cao Phong, Lạc Thủy, Kim Bôi, thậm chí Đà Bắc, Mai Châu... Chỉ sau 3 vụ thu hoạch rộ, cây không được đầu tư đúng kỹ thuật, lại lạm dụng thuốc bảo vệ thực vật nên thoái hóa đất, chất lượng quả kém đi. Hậu quả là: hàng nghìn hecta cây có múi ngoài quy hoạch trong cả tỉnh lại phải chặt bỏ. Còn những hộ trồng đảm bảo được chất lượng quả thì lại lúng túng trong khâu tìm kiếm thị trường tiêu thụ. <b>Chị Vũ Thị Lệ Thủy; giám đốc HTX 3T Fam huyện Cao Phong mong muốn:</b></p> <p><i>Nên có những cơ chế chính sách hỗ trợ cho người nông dân, ví dụ liên quan đến kỹ thuật, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật, để hỗ trợ một phần cho họ người nông dân gắn bó với quả cam cam. Rồi cơ chế chính sách làm sao để quản lý được thương hiệu Cam Cao Phong.</i></p> |  |
| Trao đổi MC và Khách mời | <p><b>Kim Thanh:</b> Vâng thưa quý vị, như phóng sự ngắn vừa nêu, việc sản xuất theo phong trào đã gây hậu quả thiệt hại về kinh tế cho người nông dân rất lớn. Thưa ông Yên, theo ông thì nguyên nhân ở đây là gì?</p> <p><b>Ông Yên trả lời...</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |

Vâng, cái nguyên nhân sâu xa nhất theo tôi đó là phương thức tổ chức sản xuất. Từ khâu tổ chức sản xuất, từ khâu gieo trồng, nuôi cấy đến khâu thu hoạch sản phẩm. Để giải quyết được căn cơ bài bản và có chỉ số để đánh giá thì Tỉnh ủy đã ban hành Đề án 03 về: “Tăng cường sản xuất, phát triển nông nghiệp gắn với xây dựng nông thôn mới”; UBND tỉnh đã ban hành đề án cơ cấu lại nông nghiệp nông thôn và kế hoạch về thực hiện chương trình mục tiêu quốc gia giai đoạn 2021-2025 và hàng loạt các kế hoạch khác. Có những cái chúng ta đã làm rất là căn cơ như rà soát từng quy hoạch lĩnh vực, quy hoạch chuyên ngành. Đến nay, Hòa Bình có trên 130 nghìn ha đất nông nghiệp được phân tích về thổ nhưỡng và đã được số hóa, nhà đầu tư vào nông nghiệp. Đứng ở trên bất cứ mảnh đất nông nghiệp nào cũng có thể trả lời trực tuyến được luôn là khu đất này phù hợp nhất với loại cây trồng gì!

**Kim Thanh:** đúng như vậy thưa ông, nhờ những thay đổi đó thì đã có nhiều hợp tác xã ổn định lại hoặc thành lập mới. Đã có sự liên kết, ứng dụng công nghệ sản xuất, và tiêu thụ sản phẩm bằng việc bán hàng online.

Cho dù nhiều nông sản trên địa bàn tỉnh được quảng bá, giới thiệu tại các chương trình xúc tiến thương mại trong và ngoài tỉnh. Tỉnh cũng tạo cơ chế thông thoáng cho các doanh nghiệp vào đầu tư lĩnh vực nông nghiệp. Nhưng vì sao nông sản Hòa Bình chưa đi xa được? **Ông Nguyễn Đức Tuấn, Phó Giám đốc Trung tâm Hỗ trợ nông dân, Hội nông dân tỉnh Hòa Bình cho rằng:**

Nguyên nhân có tính bao trùm và cản trở khả năng và hiệu quả tiêu thụ nông sản là do chất lượng sản phẩm chưa cao, thiếu ổn định, thiếu đồng bộ khối lượng phân tán nhỏ lẻ, mẫu mã thiếu hấp dẫn

**Kim Thanh:** Đó là những nguyên nhân chính dẫn đến việc nông sản của chúng ta chưa đi xa đc, theo ông còn nguyên nhân nào khác, phải chăng nguồn cung của chúng ta chưa đáp ứng được yêu cầu của thị trường?

**Ông Yến:** Tôi cho rằng, trong 5 lĩnh vực sản xuất của nông lâm nghiệp hiện nay, điểm nghẽn nhất nó đang cản trở đó là: sản phẩm đưa từ đồng ruộng, đưa từ trang trại đến người tiêu dùng. Đó là kỹ năng, kỹ thuật rồi là công nghệ ứng dụng từ khâu thu hái xong, đến lúc sơ chế đóng gói, bảo quản và vận chuyển như thế nào. Trong quá trình sản xuất chưa được đồng đều như anh Tuấn vừa mới nêu thì nguyên nhân khiến cho tỷ lệ thất thu nông sản của chúng ta lớn, đó là công nghệ sau thu hoạch.

**Kim Thanh:** Vậy thì ngành nông nghiệp đã có giải pháp nào để tham mưu với TU, UBND Tỉnh ban hành các cơ chế chính sách tháo gỡ khó khăn cho chuỗi sản xuất này?

**Ông Yến :** Chúng ta yếu từ quy hoạch nên ta phải bắt đầu từ quy hoạch. Quy hoạch chúng ta có thể làm rất chuẩn chỉ, nhưng quản lý và tổ chức thực hiện quy hoạch, nhiều sản phẩm chúng ta từ trước đến nay không được giống như bản quy hoạch đã đặt ra. Tôi lấy ví dụ như chúng ta có quy hoạch về phát triển cây ăn quả có múi của tỉnh. Trước chúng ta quy hoạch trồng cam là 5.018 ha, sau đó UBND tỉnh đã điều chỉnh thành quy hoạch cây có múi với quy mô khoảng 12.500 ha. Với quy mô đó tôi cho rằng nó không lớn, bởi vì chúng ta có tiềm năng có thể phát triển tới trên 17 nghìn ha cây có múi. Nhưng cái 12.500 đấy nó được trồng ở đâu, có đúng trong vùng quy hoạch hay không đó lại cả một vấn đề. Mặc dù trong quy hoạch chúng ta đã định rõ, cao điểm chúng ta là những năm 2014- 2016 khi trồng cây có múi, rất nhiều bài báo đã nói đến cụm từ trồng “ồ ạt”, “trồng theo phong

*trào không theo định hướng”, và những diện tích đó là những diện tích trả giá đầu tiên...*

**Kim Thanh:** Như ông vừa nói, đối với Chi cục trồng trọt và bảo vệ thực vật đã có tham mưu như thế nào để đảm bảo an toàn thực phẩm khi đưa những sản phẩm đẩy vào vùng quy hoạch trồng và định hướng xuất khẩu về sau này?

**Ông Yến:** *Mảng trồng trọt chiếm 70% trong nông nghiệp, chúng tôi thấy được trách nhiệm của mình trong việc tham mưu, ban hành chuẩn hóa về kỹ thuật canh tác, quy trình canh tác, để đảm bảo từ khi làm đất gieo trồng đến khi thu hoạch xong đảm bảo an toàn thực phẩm mẫu mã đến khi đưa ra thị trường rất là quan trọng. Thứ nữa là chuyển giao kỹ thuật mới trong canh tác đến người dân một cách sâu rộng hơn. Tăng cường khâu quản lý nhà nước trong sử dụng vật tư nông nghiệp, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật. Đây là những vật tư không thể thiếu đầu vào trong sản xuất trồng trọt. Nhưng đồng thời nó cũng là yếu tố nguy cơ tiềm ẩn gây mất an toàn thực phẩm. Gắn bó cùng với người nông dân không chỉ lúc tạo ra sản phẩm, mà phải sẵn tay cùng nông dân để đến lúc người ta bán được sản phẩm đi đâu. Đến khi tiền về túi nông dân thì chúng tôi mới thấy phần trách nhiệm của mình mới nhẹ đi...*

**Kim Thanh:** Tất cả những gì ông vừa nêu ra là một trong việc góp phần cho chúng ta thực hiện: Đề án tái cơ cấu nông nghiệp tốt hơn, nhất là trong khâu tổ chức sản xuất. Và thưa ông, mới đây trong một cuộc trò chuyện thì chúng tôi được ông Nguyễn Huy Nhuận, Giám đốc Sở nông nghiệp và phát triển nông thôn tỉnh Hòa Bình cho biết dự kiến của ngành như thế này:

*Ngành nông nghiệp và các địa phương sẽ tổ chức lại sản xuất theo quy định, chọn cây con phù hợp điều kiện tự nhiên điều kiện canh tác áp dụng kho học kỹ thuật sản xuất. Tuyển chọn giống tốt sản xuất theo tiêu chuẩn các nước nhập khẩu.*

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                      |
|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|           | <i>Thông qua đó nâng cao trình độ canh tác người dân, kiến thức khoa học trong sản xuất mặt hàng chủ lực và đặc hữu của tỉnh để xuất khẩu và phục vụ thị trường. Từ đó nâng cao giá trị trên diện tích canh tác”.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                      |
|           | <b>Quảng bá: Quý vị đang nghe chuyên đề nông nghiệp nông thôn của đài PT&amp;TH tỉnh HB, được phát trên sóng FM tần số 105Mhz.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                      |
| Minh Tùng | <p><b><u>Box:</u></b> PV dẫn trên nền nhạc...</p> <p><i>Thực hiện các văn bản chỉ đạo của tỉnh về xây dựng Đề án xuất khẩu nông sản đến năm 2030 đến nay, Hòa Bình đã hỗ trợ cho 40 cơ sở trồng trọt, chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản được chứng nhận quy trình VietGAP, tiêu chuẩn GlobalGAP, hữu cơ và ISO. Đến nay tỉnh có 165 cơ sở đã và đang duy trì sản xuất và áp dụng quy trình VietGAP, tiêu chuẩn GlobalGAP, hữu cơ trồng trọt, chăn nuôi và nuôi trồng thủy sản.</i></p> <p><i>Hòa Bình đã triển khai cấp 44 mã số vùng trồng, gồm: 21 mã số vùng trồng xuất khẩu phục vụ xuất khẩu, 23 mã số vùng trồng nội địa; cấp 1 mã số cơ sở đóng gói xuất khẩu sang thị trường đi NewZaealan, tăng 130% so với năm 2022. Toàn tỉnh có 16.000 ha rừng được cấp chứng chỉ đạt tiêu chuẩn FSC - sản phẩm từ rừng được sản xuất theo cách có trách nhiệm với môi trường nhất và có lợi cho xã hội; 59 mã số vùng trồng với tổng diện tích trên 600 ha với các loại cây trồng như bưởi, nhãn, chuối, thanh long, dưa hấu, cây rau... và 8 cơ sở đóng gói quả tươi xuất khẩu được cấp, tập trung vào các sản phẩm Nhãn, Chuối, Thanh long, Bưởi để xuất khẩu sang các thị trường EU, Hoa Kỳ, Trung Quốc, Newzealand.</i></p> | Phóng viên thực hiện tại hiện trường |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|           | <p>Năm 2023, Hòa Bình có 14 doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ hợp tác có sản phẩm nông sản, lâm sản được xuất khẩu sang các thị trường nước ngoài. Trong đó, nhóm sản phẩm nông sản đạt trên 610 tỷ đồng, nhóm sản phẩm gỗ đạt trên khoảng 360 tỷ đồng. Các sản phẩm nông sản đã qua chế biến thường được xuất khẩu trực tiếp, chiếm 90% so với tổng sản lượng xuất khẩu là: Cháo sen bát bảo Minh Trung của Chi nhánh Công ty CP Tập đoàn Minh Trung Việt Nam; sản phẩm Măng các loại của Công ty cổ phần Kim Bôi. Năm 2023, xuất khẩu nông, lâm, thủy sản của tỉnh đạt gần 980 tỷ đồng, tăng 10% so với năm 2022, đạt mục tiêu đề ra.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |
|           | <p><b>Thách thức khi tham gia sân chơi lớn</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
| Kim Thanh | <p>Những số liệu quý vị vừa nghe là minh chứng cho những gì tỉnh Hòa Bình đã nỗ lực tháo gỡ nút thắt trong sản xuất nông nghiệp giá trị cao. Nhưng chúng ta cũng cần thẳng thắn nhìn nhận là: tư duy làm nông nghiệp chạy theo thị trường và quy hoạch, quản lý quy hoạch chưa đến nơi đến chốn, nên tạo ra những điểm nghẽn trong sản xuất, tiêu thụ sản phẩm, đúng không thưa ông</p> <p><b>Ông Yên:</b> Vâng đúng rồi. Theo tôi thì cái điểm nghẽn này không chỉ một lĩnh vực trồng trọt, mà ở cả trong 5 lĩnh vực sản xuất nông nghiệp, bây giờ đang có những cái điểm nghẽn giống nhau đó là giữa cái sản xuất và cái tiêu thụ sản phẩm.</p> <p><b>Kim Thanh:</b> Theo ông làm cách nào để khơi thông điểm nghẽn này?</p> <p><b>Ông Yên:</b> Chúng ta đang thiếu những doanh nghiệp đủ tiềm lực kể cả về khâu tổ chức sản xuất, về doanh nghiệp để làm sao bản thân doanh nghiệp đó phải là trung tâm kết nối; đầu tư cả về đầu vào đến khi thu mua lại được sản phẩm cho người dân, kết nối được người dân và hợp tác xã. Theo tôi đây là điểm phải khơi đầu tiên. Tôi lấy ví dụ như tỉnh Bắc Ninh người ta đã làm cái cộng đồng cứ 50 ha chuyên canh Khoa Tây vụ đông hoặc vụ xuân, thì tỉnh Bắc Ninh đầu tư cộng đồng</p> |  |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|           | <p>cho chỗ đó 20 Fits chứa 15- 16 tấn khoai tây đủ cho diện tích... Thế còn chi phí tiền điện người dân gửi khoai tây tự bỏ ra. Còn giống khoai tây lấy từ đâu, hàng vụ bà con không phải đi mua nữa. Chúng ta lấy củ to để làm thương phẩm, củ con lấy để làm giống lại chất lượng rất cao. Nhưng chúng ta không có phương tiện để bảo quản, nên chỉ để được 2-3 tháng thôi, sang năm lại phải đi mua 29-30 nghìn/kg giống khoai tây, nên rất tốt kém. Nếu như chúng ta bảo quản khoai tây đủ trữ lượng ó thì chi phí của người dân bỏ vào chỉ mất có 5 nghìn đồng.</p> <p><b>Kim Thanh:</b> Đối với những xã ở vùng sâu vùng xa của chúng ta thì vấn đề đường giao thông vô cùng quan trọng, nếu như chúng ta đầu tư được kho bảo quản như thế cũng là giải pháp đúng không ạ</p> <p><b>Ông Yên:</b> Đúng rồi, đi sâu vào vấn đề nó còn ở tính chất vĩ mô nữa, ở cấp tỉnh của chúng ta không giải quyết được mà phải ở Trung ương. Tôi hy vọng tới đây khi sửa đổi luật đất đai có nội dung đất nông nghiệp khác đang dành cho làm nhà kính nhà lưới, chuồng trại, vẫn là đất nông nghiệp. Nhưng bây giờ làm nhà xưởng lại không có trong danh mục, kho bảo quản rkhong có. Mà bắt buộc những HTX muốn đầu tư thì phải chuyển mục đích sử dụng đất. Đây cũng đang là một trong cản trở cần có những cơ chế để giúp cho DN đầu tư vào nông nghiệp, các HTX nông nghiệp phục vụ cho mục tiêu sản xuất nông nghiệp của chúng ta.</p> |  |
| Kim Thanh | <p>Như ông Yên vừa chia sẻ thì, vẫn còn rất nhiều thách thức mà cả người nông dân và các DN phải vượt qua khi tham gia vào sân chơi lớn, đó là phải đảm bảo tuân thủ các quy định về sở hữu trí tuệ, lao động, kiểm soát gian lận thương mại. Sản phẩm sản xuất phải phù hợp với tiêu chuẩn quốc tế...</p> <p><b>Mời quý vị và khách mời xem tỉnh Sơn La, một địa phương tiếp giáp với tỉnh Hòa Bình, nơi có địa hình khí hậu tương tự nhưng họ đã có được những thành công nhất định</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                             |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| <p>Minh<br/>Tùng</p> | <p><i>Nhạc nền vượt lên.....</i></p> <p>Toàn tỉnh Sơn La có 241 mã số vùng trồng cây ăn quả được Cục Bảo vệ thực vật, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn cấp, với diện tích trên 3.800 ha để phục vụ xuất khẩu. Điều này đã giúp các hợp tác xã, doanh nghiệp, nhà vườn xuất khẩu thuận lợi. <b>Phó giám đốc Sở NN&amp;PTNT tỉnh Sơn La, Bà Cẩm Thị Phong chia sẻ:</b></p> <p><i>Giai đoạn đầu Sơn La hỗ trợ cho người nông dân ghép cải tạo vườn tạp. Và sau khi ghép cải tạo thì hướng tới bước thứ 2 tiếp tục hỗ trợ phát triển các HTX, bởi vì nếu chỉ hộ sản xuất phát triển đơn lẻ thì không tạo được vùng hàng hóa. Cùng với đó Nghị quyết HĐND cũng có chính sách hỗ trợ cho mỗi huyện hình thành một vườn ươm cây giống đúng tiêu chuẩn để cung ứng cho HTX và hộ nông dân để phát triển. Đồng thời, hỗ trợ nhãn mác cho phát triển thương hiệu sản phẩm.</i></p> <p>Là một trong những vùng cây ăn quả trọng điểm của tỉnh Sơn La, những năm gần đây, sản phẩm xoài, chuối Mường La ngày càng khẳng định được thương hiệu và vươn ra thị trường quốc tế. Hiện, toàn huyện có gần 4.000ha xoài, chuối, đến nay, đã xây dựng được 4 mã số vùng trồng xoài. Để đẩy mạnh việc xuất khẩu nông sản, địa phương đã xác định rõ cây trồng chủ lực, thế mạnh, có tiềm năng xuất khẩu, lấy đó làm cơ sở cấp mã số vùng trồng; chủ động và tận dụng những xung lực bên ngoài như hỗ trợ từ doanh nghiệp, của tỉnh và Bộ, ngành Trung ương để xây dựng mã số vùng trồng.</p> <p><i>Tỉnh Sơn La cũng đẩy mạnh sự đồng hành việc xây dựng vùng nguyên liệu cho nhà máy chế biến để làm sao mà hợp đồng Liên kết giữa HTX với các doanh nghiệp,</i></p> | <p>Phóng viên thực hiện tại hiện trường</p> |
|----------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|           | <p><i>nhà máy chế biến có cơ chế thông thoáng mang lại lợi nhuận 2 bên cùng có lợi để duy trì và phát triển nông sản xuất khẩu mới bền vững.</i></p> <p><b>Bà Phong còn cho biết,</b> khi đưa nông sản đi xúc tiến, Sơn La đưa cả giám đốc các doanh nghiệp HTX để học hỏi đã làm đổi nhận thức để họ có kế hoạch cho sản xuất hàng hóa của mình.</p> <p><i>Hòa Bình có vùng cam Cam Cao phong, thì Sơn La có vùng Mường Thai phát triển cây ăn quả có múi, hay giáp ranh với Hòa Bình là Mộc Châu phát triển cây có múi. Thì điều kiện tuyên quyết ở đây là các bên có thể liên kết tiêu thụ sản phẩm, các DN, HTX liên kết sản xuất đúng với thương hiệu mà mình đã xây dựng được ....Theo tôi, với các điều kiện như vậy, thì Hòa Bình và Sơn La có thể liên kết trong sản xuất và chế biến để tạo ra các sản phẩm đáp ứng yêu cầu của nhà máy chế biến, cũng như đáp ứng yêu cầu của các nước nhập khẩu</i></p> <p>Có thể thấy rằng, Sơn La từ chỗ thụ động đã chủ động hoàn toàn trong việc giới thiệu, kết nối sản phẩm. Hòa Bình sẽ phải làm như thế nào để thay đổi tư duy làm nông nghiệp, để hướng đến xuất khẩu được các sản phẩm nông sản đặc trưng chất lượng cao sang các thị trường khó tính như: Châu Âu, Nhật Bản hay Hàn Quốc.</p> <p style="text-align: center;"><b><u>Nhạc cắt</u></b></p> |  |
|           | <b>Đảm bảo mã số vùng trồng, đưa nông sản Xứ Mường vượt biên</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
| Kim Thanh | Có thể thấy rằng, Sơn La từ chỗ thụ động đã chủ động hoàn toàn trong việc giới thiệu, kết nối sản phẩm. Hòa Bình sẽ phải làm như thế nào để thay đổi tư duy làm nông nghiệp, để hướng đến xuất khẩu được các sản phẩm nông sản đặc trưng                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |

chất lượng cao sang các thị trường khó tính như: Châu Âu, Nhật Bản hay Hàn Quốc...?

**Ông Yến:** *Son La địa bàn, điều kiện phát triển một loại sản phẩm người ta rộng hơn nhiều. Nhưng Hòa Bình chúng ta có nhiều lợi thế, về khoảng cách về thị trường chúng ta có thuận lợi hơn. Tôi thấy những năm gần đây, ngành nông nghiệp Hòa Bình đã chịu khó tìm tòi, học hỏi từ các đối tác, các tỉnh bạn để chúng ta có những giải pháp trước mắt và định hướng lâu dài để cải thiện giá trị sản phẩm nông nghiệp tăng lên. Trong đó, chúng ta mạnh dạn đưa các mặt hàng xuất sang thị trường cao cấp như: Mỹ; EU; Hàn Quốc; Nhật Bản... Ngoài thị trường truyền thống trước đây chúng ta hay đưa sản phẩm nông sản như Trung Quốc. Ngay cả thị trường Trung Quốc bây giờ cũng không phải nói là thị trường dễ tính nữa, Trung Quốc cũng đặt ra hàng loạt yêu cầu về an toàn thực phẩm, kiểm dịch động thực vật rất là cao để nâng cao cái nông sản nhập khẩu của các nước vào thị trường Trung Quốc, trong đó có cả nông sản Việt Nam. Và dần dần chúng ta chấm dứt cái tình trạng gọi là xuất khẩu “tiểu ngạch”, mà chuyển sang xuất khẩu “chính ngạch”. Đây chính là cái khi chúng ta tham gia vào thị trường thế giới, tham gia sân chơi lớn bắt buộc chúng ta phải có động thái thay đổi theo.*

**Kim Thanh:** Là chuyên gia trong lĩnh vực trồng trọt và bảo vệ thực vật ông cho rằng chúng ta nên bắt đầu từ đâu để sản phẩm của chúng ta vào được thị trường nước ngoài. Chúng ta cần phải đảm bảo những tiêu chí gì?

**Ông Yến:** *Xuất khẩu như một kênh quảng bá tiêu thụ rất tốt. Khi hàng chúng ta vào thị trường rất là cao cấp như vậy rồi thì bắt buộc phải vượt qua hàng rào kỹ thuật. Nếu như quả bưởi chúng ta chưa xuất khẩu nó còn đang lôm côm. Nhưng khi ta đã xuất khẩu thì tạo nên tiêu chuẩn chung, áp dụng quy trình Global Gap- tiêu chuẩn chuẩn quốc tế. Thế rồi thị trường Trung Đông, Đông Nam Á( Indonêxia)*

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                      |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|           | <p><i>lại có quy định khác. Sang EU bắt buộc phải có Global Gap. Nhưng hàng sang Mỹ có rất nhiều nông sản không cần có chứng nhận Global Gap vì Mỹ người ta giám sát ngay từ vùng trồng và cơ sở đóng gói sản phẩm. Nhưng ngược lại hàng nông sản tươi sống vào Mỹ người ta bắt buộc phải thực hiện chiếu xạ. Hoặc sang Nhật Bản người ta quan tâm đến chuyện anh có tuân theo tiêu chuẩn công nghệ JIS - hay không? Tức là tiêu chuẩn an toàn thực phẩm của Nhật Bản, người ta lại đánh giá đó là số một.</i></p> <p><b>Kim Thanh:</b> Có nghĩa là mình xác định được đích đến đâu thì hướng cho bà con sản xuất theo yêu cầu kỹ thuật của từng điểm mà chúng ta tiêu thụ nông sản!</p> <p><b>Ông Yến:</b> <i>Vâng đúng như vậy. Chúng ta đến thị trường nào thì thực hiện theo tiêu chuẩn của thị trường đó.</i></p> |                                      |
| Kim Thanh | <p>Vâng thưa quý vị, để sản xuất nông nghiệp của tỉnh thực sự bền vững trong giai đoạn phát triển mới, nhiệm kỳ 2020 - 2025, Tỉnh ủy đề ra phương châm phát triển kinh tế nhanh, bền vững; xanh, xanh hơn và xanh hơn nữa. Hiện nay, cùng với nhiều giải pháp đã, đang được các cấp, ngành, địa phương triển khai thực hiện, và đạt kết quả khả quan. Phóng sự sau sẽ ghi nhận về điều này:</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                      |
| voxpap    | <p><i>Mix nhạc trên nền yk...</i></p> <p><b>(3 yk)-Đề xuất sang được nước Anh, chúng tôi đã phải xét nghiệm 821 chỉ tiêu về an toàn vệ sinh thực phẩm.</b></p> <p><b>-Gia đình nhà tôi xuất khẩu 4 nghìn quả bưởi, với giá thành cao năm nay kinh tế khá hơn rất nhiều.</b></p> <p><b>- Mặc dù năm ngoái bưởi rất rẻ, nhưng bưởi Đại Đồng vẫn giữ được giá ổn định”.</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Phóng viên thực hiện tại hiện trường |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Vân Anh | <p>Vừa rồi là ý kiến của người dân tại HTX nông nghiệp thôn Đại Đồng xã Ngọc Lương huyện Yên Thủy, trong niềm vui 11 tấn sản phẩm quả bưởi Diễn đã được xuất sang thị trường Anh Quốc. <b>Ông Vũ Xuân Oanh, Giám đốc HTX Nông nghiệp Đại Đồng huyện Yên Thủy chia sẻ:</b></p> <p><i>Để quả bưởi giữ được 821 chỉ số an toàn đạt tiêu chuẩn xuất khẩu sang thị trường Anh và EU trong năm 2023. Khác với mô hình truyền thống, vườn bưởi đầu tư hệ thống tưới nước tự động và cài đặt Zalo để cập nhật các thông số kỹ thuật phát triển của vườn bưởi, và tổ kỹ thuật HTX Nông nghiệp Đại Đồng chỉ dẫn quy trình chăm sóc...</i></p> <p>Với gia đình <b>anh Đinh Văn Tuân, xóm Chuông ở xã Mỹ Hòa huyện Tân Lạc</b> từ khi được hỗ trợ giống mía mô để trồng xuất khẩu, anh và nhiều hộ dân ở đây rất vui mừng:</p> <p><i>HTX đem giống này về, anh em bà con rất vui mừng làm khởi đầu. Lúa đầu bán được 5 đến 6 nghìn đồng/ cây. Nên lúa sau bà con mong giá ổn định thị trường, đạt xuất khẩu tiếp.</i></p> <p>Sau bưởi đỏ, mía Tân Lạc và bưởi Diễn Yên Thủy, đầu năm 2023 gần 7 tấn cam Cao Phong Hòa Bình lần đầu tiên đã có mặt tại thị trường Anh Quốc qua đường xuất khẩu chính ngạch, đánh dấu sự trở lại của loại trái cây đặc sản miền Bắc trên thị trường thế giới. Vậy là sau hơn 40 năm cam Cao Phong lại vươn ra thị trường thế giới. <b>Ông Quách Văn Ngoan, Chủ tịch UBND huyện Cao Phong tự hào:</b></p> <p><i>Việc đầu tiên chúng tôi xác định là chất lượng của sản phẩm, trong tổng số trên 1.300 ha cam của huyện, thì trên 500 ha sản xuất theo tiêu chuẩn Vietgap. Đây là yêu cầu rất cao và bà con cũng ý thức được việc này.</i></p> <p>Liên tiếp trong năm 2022, 2023 nhiều lô nông sản của tỉnh Hòa Bình được xuất khẩu thành công sang châu Âu, đem lại lợi nhuận cao như: Mía tươi Tân Lạc, măng</p> |  |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

tươi Kim Bôi, cam Cao Phong, nhãn Sơn Thủy, chè sông Bôi...Sau hai năm thực hiện Đề án "Phát triển thị trường xuất khẩu nông sản chủ lực tỉnh Hòa Bình giai đoạn 2020 - 2025, định hướng đến năm 2030" cùng hàng loạt các chính sách phù hợp thực tiễn nông nghiệp địa phương trở thành “bệ phóng”, giúp người nông dân có cơ hội “đổi đời”... Tổng kim ngạch xuất khẩu nông sản tăng nhanh qua các năm, năm 2020 đạt gần 35 triệu USD; năm 2021 đạt 86,2 triệu USD; năm 2022 đạt gần 133 triệu USD, tăng gấp 4 lần so với năm 2019. Nhiều mặt hàng nông sản lần đầu được xuất khẩu và có phản hồi tích cực từ khách hàng. **Ông Nguyễn Huy Nhuận, Giám đốc Sở NN&PTNT tỉnh Hòa Bình chia sẻ:**

*Sản xuất phải tập trung vào phải quản lý tốt các cơ sở sơ chế, đóng gói, và các vùng trồng. Từ lúc đầu vào đó là giống, đất, phân bón, quy trình canh tác và phải theo dõi cho đến thời gian ra đến thị trường. Toàn sản phẩm khi ra quét mã QR Code chúng ta minh bạch toàn bộ thông tin liên quan đến sản phẩm nông nghiệp. Để đảm bảo tính công khai, an toàn dịch bệnh và các chỉ tiêu mà thị trường yêu cầu phải đạt được ngưỡng đó.*

Việc phát triển cây ăn quả ổn định, sẽ đem lại lợi ích bền vững cho nông dân.  
**Đồng chí Nguyễn Phi Long, Bí thư Tỉnh ủy Hòa Bình nhấn mạnh**

*Ngành nông nghiệp phải cố gắng, chuyển mạnh tư duy từ sản xuất nông nghiệp sáng phát triển kinh tế nông nghiệp bền vững theo hướng hiệu quả gắn với thị trường. Mình phải bắt tay làm, xuống cùng với người dân để làm. Hướng dẫn người dân, họp bàn để tổ chức triển khai thực hiện. Hỗ trợ người dân để xuất thành công. Giải quyết bài toán được mùa mất giá, được giá mất mùa. Phích cho mình 1 giá trị đủ tiêu chuẩn xuất khẩu quốc tế.*

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|           | <p>Trong chuyến thăm và làm việc với Ban thường vụ Tỉnh ủy Hòa Bình, <b>Thủ tướng Chính Phủ Phạm Minh Chính đã phân tích</b> các tiềm năng, thế mạnh đối với định hướng sự phát triển kinh tế của tỉnh.</p> <p><i>Cái thứ nhất phải xây dựng thương hiệu, đăng ký thương hiệu và chỉ dẫn địa lý, thứ 2 khi có thương hiệu rồi phải quy hoạch vùng nguyên liệu, thứ 3 là có nguyên liệu rồi thì phải có tín dụng. Thứ 4 là đổi mới về khoa học công nghệ, vẫn sản phẩm đấy thôi nhưng có bao bì, nhãn mác đẹp thì giá trị sẽ tăng. Thứ 5 là thị trường phải gắn với doanh nghiệp tiêu thụ sản phẩm, xây dựng quảng bá, hạn chế tư duy trông chờ khách hàng đến với mình tức là mình phải cung cấp cái gì người ta cần, chứ không phải mình cung cấp cái gì mình có.</i></p>                                                                                                                                                                   |  |
|           | <b>Nhạc cắt</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
| Kim Thanh | <p>Trước những yêu cầu ngày càng chặt chẽ về quản lý chất lượng nông sản, mới đây, UBND tỉnh Hòa Bình đã ban hành kế hoạch thiết lập, quản lý, giám sát mã số vùng trồng, cơ sở đóng gói phục vụ xuất khẩu trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2022 - 2025.</p> <p>Một ngành nông nghiệp phát triển bền vững, muốn tạo ra sản phẩm nông sản đồng nhất tiêu chuẩn quốc tế ngay trên đồng đất Hòa Bình, thì phải ứng dụng công nghệ cao, khoa học quản trị (4.0); Đưa công nghệ cao vào nông nghiệp là một cuộc cách mạng để đạt được những thành tựu to lớn. Phải không thưa ông Nguyễn Hồng Yến:</p> <p><b>Ông Yến:</b> <i>Vâng đúng như vậy, việc ứng dụng công nghệ cao thì không riêng ngành nào, ngành nông nghiệp thể hiện rõ trong thời gian qua và Hòa Bình không đứng ngoài quy luật tất yếu này rồi. Chúng ta đã làm khá tốt ở chuyện là xã hội số trong lĩnh vực nông nghiệp, đó chính là cái phần tiêu thụ sản phẩm ấy. UBND tỉnh</i></p> |  |

*đã chỉ đạo nhiều giải pháp, trong đó Sở thông tin và truyền thông phối hợp với Ngành nông nghiệp, chúng ta đã triển khai nền tảng số trong truy xuất nguồn gốc cũng như là tiêu thụ sản phẩm, nhưng nó cần cú hích mạnh hơn không chỉ với người bán mà còn với cả người tiêu dùng nữa.*

*Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Lê Minh Hoan đã từng nói một câu là: Nông dân cũng không thể dựa mãi vào kinh nghiệm của mình; không thể dựa mãi vào truyền thống của mình. Mà người nông dân hay người sản xuất nông nghiệp nói chung cũng phải thay đổi tư duy; không chỉ thay đổi tư duy trong cách thức sản xuất mà phải thay đổi tư duy cả trong cách thức để bán sản phẩm nữa.*

**Kim Thanh:** *Vâng phải nội tại của chính bản thân người nông dân mới chính là yếu tố quyết định phải không ạ?*

**Ông Yên:** *Vâng, người nông dân đóng vai trò quan trọng trong chuỗi này*

**Kim Thanh:** *Và người nông dân có được tầm nhìn thay đổi quan niệm canh tác truyền thống; thấy được rủi ro hậu quả khi làm ăn tự phát. Bản thân người nông dân cũng phải cập nhật thông tin thị trường; về kỹ thuật chuyển đổi số trong sản xuất và tiêu thụ đúng không ạ?*

**Ông Yên:** *Đúng rồi, vâng cái số lượng mà chúng ta có thể chủ động được sản phẩm của mình còn đang rất ít. Ó ràng chị cũng gặp trường hợp chúng ta đi mua bất cứ sản phẩm nào thì cái giá do người bán. Riêng nông sản giá do thương lái. Khi ttooì đưa bất kỳ doanh nghiệp nào về thì bao giờ bà con nông dân cũng hỏi thế doanh nghiệp mua quả bưởi của chúng tôi bao nhiêu tiền, cây mía giá mấy nghìn/1cây. Tôi phải đặt câu hỏi ngược lại, các bác bán bao nhiêu tiền, vì sản phẩm này là sản phẩm của các bác. Bây giờ chúng ta phải tính bao nhiêu là người nông dân hòa vốn; bao nhiêu thì có tích lũy nhất định, với sản lượng như thế nào*

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|           | <p><i>người dân khá giải lên được. Thì đây là cái mà người nông dân, người sản xuất phải tính toán trước. Đó lại quay trở lại về vai trò của hợp tác xã. Tôi vẫn nhấn mạnh 2 cái vai trò, 2 đối tượng tham gia trong chuỗi sản xuất nông nghiệp là doanh nghiệp nông nghiệp và hợp tác xã nông nghiệp. Thế còn hệ thống chính trị, các cơ quan chuyên môn, các nhà khoa học không thể làm thay được, đóng vai trò để hỗ trợ, để kết nối 2 đối tượng này, chính là kết nối người nông dân với thị trường.</i></p> <p><b>Kim Thanh:</b> Dạ vâng. Để minh chứng cho điều này, xin mời ông và quý vị thính giả nghe chị Vũ Thị Lệ Thủy; Giám đốc HTX 3T fam Cam Cao Phong là một người nông dân đã sử dụng thành thạo việc bán hàng công nghệ như thế nào nhé.</p> <p><b>Tiếng chị Thủy livestream:</b> <i>Xin chào cả nhà....hôm nay mình sẽ chia sẻ với mọi người sản phẩm mứt cam của HTX... để ra được sản phẩm mứt cam như vậy phải trải qua rất nhiều công đoạn...</i></p> |  |
| Kim Thanh | <p><i>Vuốt nhạc lên....</i></p> <p>Vâng, thưa quý vị các các bạn, như chúng ta đã nghe từ đầu chương trình, cùng với những quyết sách của tỉnh ủy, chương trình hành động của UBND tỉnh, đối với các doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ hợp tác, hộ sản xuất. Cần phải đầu tư, ứng dụng mạnh mẽ công nghệ như: công nghệ thông tin trong sản xuất nông nghiệp thông minh, quản trị quá trình sản xuất theo chuỗi giá trị gắn với truy xuất nguồn gốc, đảm bảo chất lượng sản xuất, quy mô hàng hoá. Đẩy mạnh hợp tác với các nhà khoa học, các chuyên gia để nhanh chóng tiếp nhận, làm chủ công nghệ cao vào sản xuất nông nghiệp. Đồng thời, nâng cao trình độ, năng lực để nhanh chóng tiếp nhận, vận hành các công nghệ cao trong sản xuất nông nghiệp. Có như vậy, nông sản Xứ Mường mới có thể “vượt biên” của tỉnh miền núi, biên giới quốc gia để “cắt cánh” vươn xa.</p>                                                                                                  |  |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p><b>-Xin trân trọng cảm ơn ông Nguyễn Hồng Yến, Chi cục trưởng Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ thực vật thuộc Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn đã tham gia trong chương trình.</b></p> <p><b>-Vâng xin cảm ơn ban biên tập và quý thính giả, xin chào.</b></p> <p>Đến đây chương trình Phát thanh chuyên đề nông nghiệp nông thôn của Đài PT&amp;TH tỉnh Hòa Bình xin được tạm dừng tại đây. Cảm ơn quý thính giả, bà con đã quan tâm lắng nghe, xin chào và hẹn gặp lại ở chương trình lần sau.</p> |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|